

räysten vahvistamista edellä mainituille alueille mutta esittää että niiden 14 §:n määräykset rakennusalaista ja rakennusten sijoituspaikasta muutettaisiin niitä rakennussuunnitelmantakaisia määräyksiä vastaaviksi, jotka lääninhallitus kertomusvuoden elokuun 31 p:nä oli vahvistanut sellaisia Espoon ja Helsingin maalaiskunnan alueita varten, joille ei ollut vahvistettu rakennussuunnitelmia tai joilla ei ollut voimassa rakennuskieltoa.

11. Yleisiä töitä koskevat asiat

Rakennustoimiston viranhaltijat. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹⁾ edelleen tammikuun 1 p:stä 1944 toistaiseksi, kuitenkin enintään mainitun vuoden joulukuun 31 p:ään saakka palkkaamaan arkkitehdit K. H. J. Tandefelt, G. F. Dunderfelt ja V. E. Rosendal rakennustoimiston talorakennusosaston apulaisarkkitehdeiksi.

Korjauspajainsinöörinviran viransijaisuuden osittaisesta hoitamisesta päätettiin ²⁾ kesäkuun 1 p:stä lukien toistaiseksi ja enintään v:n 1944 kesäkuun 30 p:ään saakka suorittaa piirtäjä E. Gallelle 2 000 mk:n ja toimistoesimies N. V. Nyströmille 1 500 mk:n lisäpalkka kuukaudessa.

Satamarakennusosaston vanhemmalle insinöörille B. G. O. Backbergille myönnettiin ³⁾ heinäkuun 1 p:stä lukien toistaiseksi 3 000 mk:n suuruinen lisäpalkka kuukaudessa avoimena olevaan toimistoinsinöörinvirkaan kuuluvien tehtävien hoitamisesta hänen oman virkansa ohella.

Varastonhoitaja E. G. Kurejoelle myönnettiin ⁴⁾ virkavapautta täysin palkkaeduin marraskuun 8 ja 13 p:n väliseksi ajaksi, jolloin hänet päämajan hyväksymänä kotiseudun edustajana oli komennettu käymään rintamalla tervehtimässä helsinkiläisiä asevelvollisia.

Yleisten töiden lautakunnan asiasta tekemään tiedusteluun päätettiin ⁵⁾ vastata, että synnytyssloma oli käsiteltävä erillisenä eikä se vaikuttanut asianomaiselle myönnettyyn sairaslomaan.

Rakennusmestarit V. Ahonen ⁶⁾, I. Homi ⁷⁾, Y. T. Stigell ⁸⁾ ja G. Ström ⁶⁾ sekä toimistoapulaiset M. Helenius ⁹⁾, D. Jansson ¹⁰⁾, L. S. Outovaara ¹⁰⁾ ja Y. E. Rantanen ¹⁰⁾ oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella enintään v:n 1944 loppuun.

Yleisten töiden työntekijät. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yleisten töiden lautakunnan toimenpiteet ja esitykset, jotka koskivat sairasloman tai sairavastuksen myöntämistä seuraaville työntekijöille tai heidän perikunnilleen: A. V. Borgströmille ¹¹⁾, A. Ehrnstenille ¹²⁾, G. A. Halénille ¹³⁾, S. Hertzbergille ¹⁴⁾, S. Hietalalle ¹⁵⁾, E. J. M. Hintikalle, ¹⁶⁾, M. T. Honkasen perikunnalle ¹⁷⁾, U. E. Hurmeelle ¹⁸⁾, T. A. Hyyryläiselle ¹⁹⁾, H. Johanssonille ²⁰⁾, J. Jokiselle ²¹⁾, A. J. Järviselle ²²⁾, J. E. Kiviselle ²³⁾, V. Koivuniemelle ²⁴⁾, A. A. Kukalle ²⁵⁾, K. J. Lehtiselle ²⁶⁾, O. Lehtovaaralle ²⁷⁾, O. Lindénille ²⁸⁾, J. E. Lindholmille ²⁹⁾, Hj. Meriaallolle ³⁰⁾, F. Merikukalle ³¹⁾, E. Mätölle ³²⁾, S. A. Nurmolle ³³⁾, E. E. Nymalmille ³⁴⁾, F. E. Nymanin perikunnalle ³⁵⁾, K. Peltoselle ³⁶⁾, O. A. Rothstenille ³⁷⁾, K. R. Saariselle ³⁸⁾, V. Siroselle ³⁹⁾ ja Y. A. Vuorenteelle ⁴⁰⁾.

Sitä vastoin päätettiin ⁴¹⁾ evätä sairavastuksen myöntämistä kalustonhoitaja U. Landénille koskeva anomus, koska hänen väkijuomia nautittuaan raitiovaunun alle jääneenä oli katsottava itse aiheuttaneen tapaturman.

¹⁾ Khn jsto 16 p. jouluk. 4 302 §. — ²⁾ S:n 10 p. kesäk. 3 615 ja 3 616 § sekä 2 p. jouluk. 4 237 §. — ³⁾ S:n 22 p. kesäk. 3 667 §. — ⁴⁾ Khs 19 p. marrask. 1 937 §. — ⁵⁾ Khn jsto 21 p. lokak. 4 051 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. tammik. 3 089 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. syysk. 3 878 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. tammik. 3 052 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. toukok. 3 543 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. helmik. 3 189 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. syysk. 3 970 §. — ¹²⁾ Khs 28 p. tammik. 191 §. — ¹³⁾ Khn jsto 4 p. marrask. 4 118 §. — ¹⁴⁾ S:n 27 p. toukok. 3 562 §. — ¹⁵⁾ S:n 2 p. syysk. 3 852 §. — ¹⁶⁾ S:n 4 p. marrask. 4 119 §. — ¹⁷⁾ Khs 2 p. kesäk. 964 §. — ¹⁸⁾ S:n 29 p. huhtik. 775 §. — ¹⁹⁾ Khn jsto 7 p. lokak. 4 005 §. — ²⁰⁾ S:n 21 p. lokak. 4 047 §. — ²¹⁾ S:n 21 p. lokak. 4 046 §. — ²²⁾ Khs 18 p. maalisk. 544 §. — ²³⁾ Khn jsto 10 p. kesäk. 3 607 §. — ²⁴⁾ S:n 22 p. kesäk. 3 659 §. — ²⁵⁾ Khs 25 p. helmik. 396 § ja 1 p. heinäk. 1 144 §. — ²⁶⁾ S:n 15 p. huhtik. 726 §. — ²⁷⁾ S:n 16 p. syysk. 1 478 §. — ²⁸⁾ S:n 9 p. jouluk. 2 073 §. — ²⁹⁾ S:n 9 p. jouluk. 2 074 §. — ³⁰⁾ Khn jsto 23 p. syysk. 3 954 §. — ³¹⁾ S:n 18 p. marrask. 4 168 §. — ³²⁾ S:n 23 p. syysk. 3 953 §. — ³³⁾ S:n 25 p. helmik. 3 225 §. — ³⁴⁾ S:n 30 p. syysk. 3 971 §. — ³⁵⁾ S:n 8 p. heinäk. 3 718 §. — ³⁶⁾ S:n 25 p. helmik. 3 226 §. — ³⁷⁾ S:n 22 p. kesäk. 3 655 §. — ³⁸⁾ S:n 22 p. kesäk. 3 656 §. — ³⁹⁾ S:n 18 p. marrask. 4 167 §. — ⁴⁰⁾ S:n 23 p. jouluk. 4 311 §. — ⁴¹⁾ Khs 13 p. toukok. 859 §.

Aputyöntekijä A. Hinkkaselle tapaturman johdosta suoritettava elinkorko päätettiin ¹⁾ jättää vähentämättä hänen palkastaan ja työntekijä Hj. Miettiselle liikaa suoritettu reserviläispalkka ja sairasapu päätettiin ²⁾ jättää perimättä takaisin.

Erään junavaurion korvaaminen kaupungille. Sen 9 813 mk:n suuruisen korvauksen, jonka Turun hovioikeus oli tuominnut veturinkuljettaja K. L. Luodon suorittamaan kaupungille vaihdetoissa Länsisatamassa toukokuun 26 p:nä 1941 sattuneen junavaurion johdosta, kaupunginhallitus päätti ³⁾ alentaa $\frac{1}{3}$:een ja ottaa itse suorittaakseen loppuosan eli $\frac{2}{3}$ vahingosta.

Määrärahan ylittäminen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan ylittämään päaluokan Yleiset työt lukuun Työntekijäin erinäiset edut sisältyvää määrärahaa Reserviin kutsuttujen työntekijäin palkkaus sekä kehoittaa lautakuntaa kertomusvuoden lopussa tekemään esityksen tarvittavan lisämäärärahan myöntämisestä mainitulle tilille.

Rakennustoimiston huoneistot. Yleisten töiden lautakunnan esitettyä, että talousarvios-ta poistettaisiin Malminkadun varaston ja Toukolan konepajan aluevuokrat, että Malminkadun tontilla n:o 5 olevien, Rajasaaren puhdistuslaitoksen, kaupunginpuutarhan, Kyläsaaren puhdistuslaitoksen ja Toukolan konepajan rakennusten korjaus- ja kunnossapitomäärärahat siirrettäisiin kiinteistölautakunnan tileille sekä että kaupungin tilitysvuokrat yleensä tarkistettaisiin määräämällä ne yleisen vuokratason mukaisiksi, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾

että sen virastovuokrista aikaisemmin tekemän päätöksen ⁶⁾ perusteella poistetaan v:n 1944 talousarvioehdotuksesta rakennustoimiston varastopaikkana käytetyn Malminkadun talon n:o 5 ja Toukolan konepajan aluevuokrat;

että Rajasaaren puhdistuslaitoksen asuntorakennus siirretään kiinteistölautakunnan hallinnasta yleisten töiden lautakunnan hallintaan, minkä johdosta tämän rakennuksen hoitoa varten ehdotetut määrärahat oli poistettava v:n 1944 talousarvion päaluokan Kiinteistöt luvun Talo-osasto nimikkeestä Hallinto ja hoito;

että ehdotus Rajasaaren puhdistuslaitoksen, kaupunginpuutarhan, Kyläsaaren puhdistuslaitoksen ja Toukolan konepajan korjauskustannusten siirtämisestä kiinteistölautakunnan tileille evätään; sekä

että virastovuokrat vastoin yleisten töiden lautakunnan ehdotusta pysytetään omakustannuspohjaisina.

Kasarmikadun talossa n:o 44 olevan rakennustoimiston varasto-osaston huoneiston kertomusvuoden vuokrankorotuksen suorittamiseen kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 8 580 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin.

Työvoimaluvan hankkiminen eräiden yleisten töiden suorittamiseksi ja näiden töiden aloittaminen. Kaupunginhallitus teki ⁸⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden lautakunnalle esitykset työvoimaluvan saamisesta eräiden yleisten töiden suorittamiseksi sekä oikeutti, mainitun luvan saatuaan, yleisten töiden lautakunnan aloittamaan nämä työt.

Kesäkahvilarakennuksen rakentaminen Humallahden rannalle. Yleisten töiden lautakunnalle annettiin ⁹⁾ tehtäväksi laadittua piirustukset kustannusarvioineen kesäkahvilarakennuksen rakentamiseksi huvila Miramarin tontille Humallahden rannalle.

Perustettavan opetuspesulan huoneistontarve. Työtehoseuran esitys kotitalouslautakunnan alaisen koneellisen opetuspesulan sekä pesunopettajanviran perustamisesta ei antanut ¹⁰⁾ kaupunginhallitukselle muuta toimenpiteen aihetta kuin että se päätti kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa ottamaan huomioon opetuspesulan huoneistontarpeen työväenopiston laajennussuunnitelmaa laatiessaan.

Eräiden asfalttitoiden suorittaminen. Päaluokan Yleiset työt lukuun Kadut ja tiet sisällystävistä käyttövaroistaan liikennejärjestelyä sekä katujen ja teiden päällystysten uusimista varten kaupunginhallitus myönsi ¹¹⁾ 425 000 mk eräiden rakennustoimiston asfalttitoiden suorittamiseen. Samalla kaupunginhallitus päätti tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen vesijohtolaitoksen laskuun suoritettavien töiden kustannusten osoittamisesta samassa yhteydessä kuin päätettiin Herttoniemen vesijohdon maatoista.

¹⁾ Khs 11 p. helmik. 322 §. — ²⁾ S:n 8 p. tammik. 23 §. — ³⁾ S:n 5 p. elok. 1 280 §. —

⁴⁾ S:n 19 p. elok. 1 328 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. lokak. 1 789 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1935 kert. s. 101. —

⁷⁾ Khs 25 p. helmik. 409 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. helmik. 237 §, 4 p. maalisk. 485 §, 15 p. huhtik. 744 §, 10 p. kesäk. 1 052 ja 1 053 §, 19 p. elok. 1 326 § ja 23 p. jouluk. 2 164 §. — ⁹⁾ S:n 4 p.

maalisk. 484 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. tammik. 91 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. kesäk. 1 081 §.

N.s. Kolera-altaan varustaminen reunakivellä. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että n.s. Kolera-altaan ääreinen jalkakäytävä n. 160 m:n pituiselta osaltaan varustetaan 20 cm:n korkuisella reunakivellä sekä että tämän työn 80 000 mk:aan nousevat kustannukset suoritetaan tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä hallituksen käyttövaroista. Samalla päätettiin kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöltä anoa asianmukaista rakennuslupaa.

Lemuntien väliaidan osittainen poistaminen. Lemuntien tonttien n:ot 3—5 sekä 6 omistajain anottua, että tonttien n:ot 5 ja 6 kohdalta poistettaisiin kolmen tolpan välin verran Lemuntien kahteen eri korkeudessa olevaan osaan jakavasta väliaidasta, kaupunginhallitus päätti ²⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa suorittamaan kyseisen työn ehdoin, että yhtiöt ennen sen aloittamista jättivät rakennustoimistolle kirjallisen sitoumuksen, jonka mukaisesti ne yhteisvastuullisesti maksoivat kaupungille kaikki siitä aiheutuvat kustannukset.

Eräiden kyläteiden muuttaminen tilusteiksi. Tie- ja vesirakennushallitukselle päätettiin ³⁾ antaa epäävä lausunto Tapanilan kulmatiekunnan anomuksesta eräiden kyläteiden muuttamisesta tilusteiksi.

Maantienjatkeiden kunnossapito. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen vahvistaneen kaupungille suoritettavan korvauksen sen alueella olevien maantienjatkeiden v:n 1941 kesäkunnossapidosta 32 839:05 mk:ksi ja talvipuhtaanapidosta 7 699:10 mk:ksi.

Kaupunginhallituksen tehtyä ⁵⁾ lääninhallitukselle esityksen valtion osuuden suorittamisesta Turuntien ja siihen liittyvän Huopalahden asemalle johtavan tien, Hämeentien sekä Mäkelänkadun kesäkunnossapidosta ja talvipuhtaanapidosta kaupunkiin yhdistetyillä alueilla v:n 1942 aikana, lääninhallitus vahvisti valtion suoritettavan kesäkunnossapitokorvauksen 36 669:15 mk:ksi ja talvipuhfaanapitokorvauksen 5 860:80 mk:ksi, mikä merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Rakennustoimiston konepajan pihamaan kunnostaminen. Rakennustoimiston konepajan pihamaan kunnostamiseksi kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 97 585:45 mk v:n 1942 talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottamattomat pääomamenot sisältyvistä käyttövaroistaan.

Oy. Ford ab:n vuokra-alueella suoritettavat työt. Oy. Ford ab:n anottua mm., että sille vuokratun Hernesaaren alueen täyttäminen suoritettaisiin loppuun ja että kaupunki suorittaisi tälle tontille rakennettavan tehdasrakennuksen perustustyöt yhtiön laskuun täyttämisen yhteydessä, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ ilmoittaa yhtiölle, että rakennustoimiston satamarakennusosasto ei voi ottaa suorittaakseen kyseisen tehdasrakennuksen perustustöitä mutta että osasto on valmis suorittamaan pyynnöstä laskua vastaan alueen täyttämättömän lounaisosan perustustöihin liittyvän viiden pilarin perustamistyön, johon tarvittiin osaston hallussa olevia erikoiskoneita ja -välineitä.

Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁹⁾: että korttelin n:o 235 eteläosan täyttäminen oli suoritettava niin, että ensin rakennettiin kivipenger korttelin laiturinpuoleiselle rajalle Pihlajasaarenkadun kohdalle rakennettuun aallonmurtajaan saakka; että edellä mainittu penger rakennetaan niin, ettei se vaikeuta laiturin jatkamista sen varrelle, ja että sen varaan voidaan rakentaa rakennusten perustuksia, mistä syystä penkereen paikalta on ruopattava kaikki pehmeät pintakerrokset; että penkereen taakse jäävä vesialue täytetään sellaisella aineella, mikä ei estä paaluttamista; että ruoppaamiseen ja penkereen rakentamiseen ryhdytään heti kun Oy. Ford ab. on siihen suostunut; että penkereen rakentamiseen käytetään kaikki tontilta liikenevä louhokivi; sekä että kyseisen työn suorittamiseen käytetään pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Satamat Oy. Ford ab:n tontin Hernesaaressa aiheuttamia töitä varten merkittyjä varoja. Lisäksi kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Oy. Ford ab:lle: että tontilla tarvittavista johdoista osa jo oli rakennettu ja loput aiottiin rakentaa kertomusvuoden kuluessa edellä mainittua määrärahaa käyttäen; että tontilla tarvittava rautatieraide voitiin rakentaa Liuskasaarenkadulle ulottuvaksi ja niin ettei sille rakennettu vaihdetta mainitun kadun kohdalle, ollen tähän ratkaisuun hankittava yhtiön suostumus ja ollen raiteen rakentamiseen käytettävä v:n 1938 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Sata-

¹⁾ Khs 4 p. maalisk. 473 §. — ²⁾ S:n 15 p. heinäk. 1 198 §. — ³⁾ S:n 18 p. helmik. 370 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. helmik. 336 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. maalisk. 614 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 114 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. tammik. 43 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. huhtik. 795 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. kesäk. 1 050 §.

mat sisältyvää määrärahaa Hernesaari, rautatieraiteita; sekä että korttelin n:o 235 pohjois- ja itärajan ääriset kadut oli aiottu tasoittaa jo kertomusvuonna käyttäen aikaisemmin myönnettyjä määrärahoja, mutta että sepelöinti suoritettaisiin vasta yhtiön rakennustöiden päätyttyä. Vielä kaupunginhallitus päätti, että v:n 1944 talousarvioon merkitään määräraha korttelin n:o 235 täyttämisen ja Oy. Ford ab:n tontin aiheuttamien töiden jatkamiseen.

Oy. Ford ab:n asiaa koskevan anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti ¹⁾ ilmoittaa yhtiölle kaupungin periaatteellisesti suostuvan siihen, että yhtiö asetti nosturitelineen korttelin n:o 235 ääreen Matalasalmenkadun rautatieraitteen kohdalle ehdoin, että yhtiö esitti tämän piirustukset tavallisessa järjestyksessä tarkastettaviksi ja hyväksyttäviksi. Samoin kaupunginhallitus päätti ilmoittaa yhtiölle, ettei kaupungilla ollut käytettävissään mitään korttelin n:o 235 ääriselle laiturille sopivaa satamanosturia ja ettei kaupunki vallitsevissa oloissa voinut rakentaa nosturin raidetta eikä johtaa sähköjohtoja laiturille sekä että purkauslaitteiden laiturille järjestämisen oli edellytetty kuuluvan vuokraajalle kunnes laiturilla luovutetaan yleiseen liikenteeseen.

Oy. Ford ab:n rakennustoimistolle tekemän tiedustelun johdosta, joka tarkoitti Munkkisaarenlaiturin tasoittamista ja viemärin rakentamista alueelle, kaupunginhallitus päätti ²⁾ ilmoittaa yhtiölle, että sen jälkeen kun yhtiön suoritettavat rakennustyöt olivat edistyneet niin pitkälle, että laiturialue oli vapaana, kaupunki rakentaa laiturialueelle viemärin, mihin yhtiö saa liittää tontille rakennettavista sadevesikaivoista lähtevät johtonsa, sorastaa raidealueen tasoon + 2.30 m sekä voi eri sopimuksen nojalla sallia laiturialueen päällystämisen.

Työpajankadun viemärytöt. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ³⁾ suorittamaan Varasto- ja Kulosaarenkadun välisen Työpajankadun osan viemärin korjaustyöt käyttäen tähän yleisten töiden pääluokkaan sisältyviä käyttövarojaan samoin kuin rakennuttamaan viemärin Työpajankadun tontille n:o 20 käyttäen tähän pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Viemärit sisältyvää määrärahaa Täydennystyöt ja aikanaan tehden esityksen sen mahdollisesta ylittämisestä.

Suomen painoväritehdas oy:n tontin poikki kulkeva viemärijoja. Uudenmaan lääninhallitus, jonka käsiteltäväksi korkein hallinto-oikeus oli palauttanut rautatien pohjoispuolella Suomen painoväritehdas oy:n Haagassa omistaman tontin poikki kulkevan avonaisen likaviemärijojan mahdollista johtamista muualle koskevan asian ⁴⁾, päätti marraskuun 20 p:nä 1942 hylätä anomuksen, koska se katsoi selvitetyn, että Helsingin kaupunki tosin omisti ne viemäriverkostoon kuuluvat pääviemärijohdot, joista likavesi juoksi kyseiseen avo-ojaan, mutta koska ei ollut osoitettu, että kaupungilla olisi lakiin perustuvaa velvollisuutta ryhtyä toimenpiteisiin likaveden kyseiseen avo-ojaan juoksemisen estämiseksi tai muutenkaan toimenpiteisiin likaveden mahdollisesti aiheuttamien terveydellisten epäkohtain tai muitten haittain estämiseksi ⁵⁾. Haagan kauppalan terveydenhoitolautakunnan valitettua edellä selostetusta lääninhallituksen päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, tämä lääninhallituksen ja maistraatin kautta vaati asiassa kaupunginhallituksen selitystä, minkä laatiminen annettiin ⁶⁾ kaupunginlakimiehen tehtäväksi. Korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavassa lausunnossa kaupunginhallitus sittemmin päätti ⁷⁾ anoa valituksen hylkäämistä. Kertomusvuoden huhtikuun 20 p:nä korkein hallinto-oikeus päätti jättää asian sen lopputuloksen varaan, johon lääninhallitus päätöksessään oli tullut, mikä merkittiin ⁸⁾ tiedoksi.

Kaisaniemen alueen siistimistyöt. Kaisaniemen ravintolan pohjoispuolella olevan alueen siistimistöiden suorittamiseksi kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää 10 000 mk pääluokan Yleiset työt lukuun Istutukset sisältyvistä käyttövaroistaan satunnaisiin istuttamis- ja puhdistustöihin sekä tehdä rautatiehallitukselle esityksen valtionrautateille kuuluvan kyseisen alueen osan siistimisestä rautatieviranomaisten puolesta.

Talin taimistosta maksettavat verot. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ valittaa Talin taimistosta v:ltä 1942 maksettaviksi määräytyistä veroista.

Koristekasvien luovuttaminen invaliidien huoltolaitoksen tarpeisiin. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan maksutta luovuttamaan kaupungin-

¹⁾ Khs 22 p. heinäk. 1 253 §. — ²⁾ S:n 14 p. lokak. 1 709 §. — ³⁾ S:n 5 p. elok. 1 283 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1942 kert. I osan s. 184. — ⁵⁾ Khs 25 p. helmik. 416 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. helmik. 417 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. maalisk. 488 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. elok. 1 334 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. toukok. 844 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. kesäk. 975 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. huhtik. 793 §.

puutarhurin ehdottamat koristekasvit Suomen siviili- ja asevelvollisuusinvalidien liitolle sen invalidien huoltolaitoksen kaunistamista varten sekä myöntää kyseisten kasvien maksamiseen 700 mk yleisistä käyttövaroistaan.

Kukantaimien lahjoittaminen eräälle sotatoimiyhtymälle. Kolmen kannaksen koukkaajien sotatoimiyhtymän komentopaikan ympäristöön istutettaviksi kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kaupunginpuutarhasta luovuttaa 600 mk:n arvosta erilaisia kukantaimia sekä myöntää tähän tarvittavat varat yleisistä käyttövaroistaan.

Mullan myynti. Rakennustoimisto oikeutettiin ²⁾ kertomusvuoden kesäkautena myymään yksityisille multaa Herttoniemen teollisuusalueelta 40 mk:n hinnasta m³:ltä.

Kaupunginhallituksen anottua kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työvoima-asialta työvoimalupaa ruokamullan ajattamiseksi Herttoniemessä ja Pitäjänmäellä olevilta myydyiltä tonteilta, ministeriö hyväksyi ³⁾ anomuksen ja oikeutti kaupungin pitämään kyseisessä työssä samanaikaisesti enintään 15 työntekijää, automiehet mukaanluettuina, jolloin työmaalla kuitenkin ei saanut käyttää I ja II työkuntoisuusluokkaan kuuluvia 18—54 vuoden ikäisiä miehiä autonkuljettajia lukuunottamatta.

Rakennustoimiston varastojen palovakuuttaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ kehoittaa rakennustoimistoa ryhtymään toimenpiteisiin toimiston varastojen palovakuuttamiseksi täydestä arvostaan sodan ajaksi ja suorittamaan tästä aiheutuvat kustannukset pääluokan Yleiset työt lukuun Varasto sisältyvästä määrärahasta Työkalujen ja piennemmän kaluston osto, kunnossapito y. m.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että rakennustoimiston tarveaine-, työkalu- ja konevarastojen palovakuutusmaksut tarveaineiden osalta suoritetaan talousarvion ulkopuolella olevalta tarveaineiden osto- ja myyntitilitä.

Erään betonirauta- ja teräserän käyttö. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön määrättyä, että Vallilaan suunniteltua uutta kansakoulutaloa varten varatusta betonirautaerästä oli 28 000 kg luovutettava Vesirakentaja oy:lle Merikosken voimalaitosta varten, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa sopimaan yhtiön kanssa hinnasta ja toimitusajasta.

Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön rakennustoimiston katurakennusosastolle antama määräys siirtää vesijohtolaitoksen käytettäväksi koko edellä mainittua kansakoulutaloa varten varattu betonirauta- ja teräserä, lukuunottamatta Merikosken voimalaitosta varten luovutettavaksi määrättyä osuutta, yhteensä 82 900 kg.

Työvälineiden y. m. laitteiden vuokralleanto. Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin kehoittaa perimään puolustusvoimilta eräistä vuokratuista mutta palauttamatta jääneistä työkaluista ja -koneista korvausta yhteensä 243 265: 35 mk ⁸⁾ sekä 5 paaluranasta ja 4 paalujärkäleestä yhteensä 120 262: 50 mk edellyttäen että lasketut vuokrat kertomusvuoden syyskuun 30 p:ään saakka eli 22 018: 05 mk maksettiin kaupungille ⁹⁾.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ¹⁰⁾ kehoittaa perimään puolustuslaitokselta korvauksena neljästä Helsingin teollisuusalueen käyttöön luovutetusta imukalvopumpusta yhteensä 105 283: 30 mk, minkä lisäksi niiden vuokrana v:n 1939 joulukuun 12 p:n ja v:n 1942 syyskuun 30 p:n väliseltä ajalta oli perittävä 45 495: 90 mk.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että Helsingin suojeluskuntapiirin esikunnalle vuokratusta palauttamatta jääneestä kenttäahjosta peritään Maan romu oy:ltä, jonka kanssa esikunta oli asiasta sopinut, 1 000 mk:n korvaus edellyttäen, että ahjosta laskutettu 374: 85 mk:n vuokra myöskin suoritettiin.

Merivoimien esikunta oikeutettiin ¹²⁾ kertomusvuoden helmikuun 1 p:n ja toukokuun 1 p:n väliseksi ajaksi varastoimaan kaupungilta vuokraamansa kaksi traktorikuormauselevaattoria ja vapautettiin suorittamasta niiden vuokraa mainitulta ajalta.

Alkuperäisten pakko-ottohintojen mukaan olisi korvaus rakennustoimistolta pakkoitetse otetuista autonrenkaista 3 465 mk kun taas kaupungin korvausvaatimus oli 6 800 mk. Helsingin suojeluskuntapiirin sittemmin ilmoitettua korottaneensa kyseisen korvauksen 5 368 mk:aan kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ tyytyä tähän tarjoukseen.

¹⁾ Khs 27 p. toukok. 945 §. — ²⁾ S:n 2 p. kesäk. 973 §. — ³⁾ S:n 15 p. heinäk. 1 210 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. helmik. 341 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. toukok. 944 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. marrask. 1 854 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. marrask. 1 936 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. maalisk. 527 § ja 4 p. marrask. 1 853 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. jouluk. 2 035 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. tammik. 44 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. jouluk. 2 034 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. helmik. 343 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. jouluk. 2 076 §.

Kaupunginhallitus päätti¹⁾ suostua puolustusvoimain esitykseen erään niille vuokratun tankkinosturin vuokran poistamisesta v:n 1941 tammikuun 25 p:n ja syyskuun 8 p:n 1942 väliseltä ajalta, jolloin sitä ei ollut käytetty.

Kaupunginhallitus päätti²⁾ tyytyä Helsingin laivastoaseman käyttöön otettujen rakennustoimiston satamarakennusosaston vesiproomun n:o 2 sekä moottoriveneiden n:ot 3 ja 4 vuokrakorvauksiin, vastaavasti 40, 15 ja 20 mk:aan vuorokaudessa.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin³⁾ kehoittaa perimään Saksan puolustusvoimilta niillä vuokralla olleen moottorijyrän korjauskustannuksia yhteensä 90 000 mk.

Kaupunginhallitus oikeutti⁴⁾ yleisten töiden lautakunnan vuokraamaan valtion teknilliselle tutkimuslaitokselle erinäisiä rakennustoimiston katurakennusosaston tie-laboratorion kojeita siten, että vuokrana perittäisiin 15 % kojeiden arvioidusta hinnasta, joka oli saatu siten, että rauhanaikainen ostohinta oli korotettu 50 %:lla.

Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että Hietalahden laivatelakalle edelleen kertomusvuoden kesäkuun 1 p:stä lukien toistaiseksi vuokrataan rakennustoimiston Demag merkinen höyrynosturi n:o 2 150 mk:n vuokrin jokaiselta enintään 8 tunnin työvuorolta siten, että mainittu vuokra oli maksettava vuokra-ajan alkamisesta sen päättymiseen vähintään jokaiselta vuorokaudelta sekä ehdoin, että vuokraaja suoritti kaikki nosturin kuljetuksesta y.m. aiheutuvat kustannukset ja palautti nosturin ehjänä tai korjattuna, jos se vuokra-ajana oli särkynyt tai vahingoittunut.

Rakennustoimiston työmailla sattuneet varkaudet. Sen jälkeen kun Mäkelän- ja Väinölänkadun kulmauksessa olevaan rakennustoimiston konttorikojuun oli murtauduttu ja anastettu sieltä m. m. Helsingin puhelinyhdistykselle kuuluva puhelinkone, kaupunginhallitus päätti⁶⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan suorittamaan puhelinkoneen korvaamisesta Puhelinyhdistykselle ja kojun korjaamisesta kaupungille aiheutuneet kulut v:n 1940 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Kadut ja tiet sisältyvästä määrärahasta Väinölänkatu Metsolantieltä Joukolantielle, Eteläpuolen tasoitus. Samalla päätettiin kehoittaa kaupunginlakimiestä ryhtymään toimenpiteisiin vahingonkorvauksen perimiseksi kyseiseen rikokseen syypäiltä.

Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan poistamaan varastoluettelosta Sörnäisten rantatien 19:ssä olevasta Asfaltti oy. Peltonen & Knit nimisen liikkeen varastokonttorista varastetun rakennustoimiston katurakennusosaston punnituskoneen sekä viemään pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Viemärit sisältyvälle tilille Täydennystyöt samalla kertaa varastettujen kaupungille kuuluvien nallien ja dynamiittipaketin arvon, 390 mk. Edelleen kaupunginhallitus päätti ilmoittaa asiasta kansakoulu- ja lastensuojeluviranomaisille siihen katsoen, että neljä kansakoululaista oli todettu rikokseen syypäiksi.

Yleisten töiden lautakunnan ilmoitus Kaisaniemessä olevaan rakennustoimiston puisto-osaston varastokoppiin tehdystä murtovarkaudesta merkittiin⁸⁾ tiedoksi sekä päätettiin poistaa asianomaisesta kalustoluettelosta anastetut kalustoesineet, arvoltaan 1 339: 15 mk.

Merkittiin⁹⁾ tiedoksi ilmoitus Kuortaneenkadun katurakennustyömaan dynamiitti-varastoon tehdystä murtovarkauksista sekä päätettiin oikeuttaa yleisten töiden lautakunta merkitsemään niiden johdosta kaupungille aiheutunut 526 mk:n vahinko v:n 1941 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Kadut ja tiet sisältyvän, Kuortaneenkatu korttelin n:o 691 kohdalla, tasoitus ja levitys korttelin n:o 692 kohdalla nimisen määrärahan rasitukseksi.

Yleisten töiden lautakunnan ilmoitettua, että Herttoniemen radan ja Porvoontien taseisteyksen turvalaitteiden relee- ja paristokaappiin oli murtauduttu, rikottu sen johtoja ja anastettu sieltä kaksi täyteparistoa, kaupunginhallitus oikeutti¹⁰⁾ lautakunnan viemään varkaudesta kaupungille aiheutuneet kustannukset, n. 1 000 mk, pääluokan Satamat lukuun Satamien korjaus ja kunnossapito sisältyvälle tilille Sataman kiinteät laitteet. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa kaupunginlakimiestä ryhtymään mahdollisiin oikeudellisiin toimenpiteisiin asiassa.

1) Khs 11 p. maalisk. 528 §. — 2) S:n 30 p. syysk. 1 606 §. — 3) S:n 7 p. lokak. 1 642 §. — 4) S:n 14 p. lokak. 1 710 §. — 5) S:n 10 p. kesäk. 1 051 §. — 6) S:n 24 p. maalisk. 612 §. — 7) S:n 2 p. kesäk. 974 §. — 8) Khn jsto 21 p. lokak. 4 064 §. — 9) Khs 8 p. huhtik. 678 §. — 10) S:n 29 p. huhtik. 794 §.

Räjähdysaineiden varastointi. Merkittiin ¹⁾ tiedoksi Uudenmaan lääninhallituksen myöntäneen kaupungille oikeuden saada edelleen toistaiseksi käyttää radan lähellä Herttoniemessä olevaa kallioon louhittua kellaria rakennustoimiston räjähdysaineiden varastopaikkana.

Louhimistöiden Asunto oy. Vuorikatu 6:lle aiheuttamien vaurioiden korvaaminen. Asunto oy. Vuorikatu 6:n anottua kaupungilta 5 000 mk:n korvausta kaupungin yhtiön omistaman talon seinissä ja keskuslämmityskattilassa todetuista halkeamista, joiden väitettiin syntyneen kaupungin talon läheisyydessä lokakuussa 1941 aloittamien louhimistöiden johdosta, kaupunginhallitus oikeutti ²⁾ rakennustoimiston asianomaisesta työmäärärahasta suorittamaan mainitun korvauksen ehdoin, että yhtiö ei esittänyt kaupungille muita korvausvaatimuksia.

12. Puhtaanapitoa koskevat asiat

Puhtaanapitolautakunnan sihteerin palkkio. Kaupunginkanslian notaari E. K. Uski oikeutettiin ³⁾ kertomusvuoden joulukuun 1 p:stä lukien nostamaan 500 mk:n suuruinen kokouspalkkio puhtaanapitolautakunnan sihteerin tehtävien hoitamisesta.

Puhtaanapitolaitoksen työntekijät. Puhtaanapitolaitosta päätettiin ⁴⁾ kehoittaa myöntämään erälle työvelvollisuuden suorittamisesta vapautuneille työhön palanneille työntekijöilleen lomasäännön mukainen loma ottaen kuitenkin huomioon vuosilomalain 5 §:n määräykset ja vähentäen valtion heille lain mukaan kertomusvuonna myönnettävä vuosiloma.

Luvatta maaliskuun 2 ja 15 p:n väliseksi ajaksi työstään pois jääneelle mutta sittemmin lääkärintodistuksen esittäneelle työntekijä A. Oksmanille kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa puhtaanapitolaitosta suorittamaan sairausavustusta koskevien määräysten mukaisen avustuksen mainitulta ajalta.

Puhtaanapitolautakuntaa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa suorittamaan kaksinkertainen hautausapu sodassa kaatuneen työntekijä K. Heikkisen kuolinpesälle.

Autotallin vuokra. Hämeentien talossa n:o 92 olevan puhtaanapitolaitoksen autotallin kertomusvuoden vuokrankorotuksen suorittamiseksi kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ puhtaanapitolaitoksen käytettäväksi 8 400 mk käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin.

Kaluston hankinta ja myynti. Pääluokan Puhtaanapito lukuun Katujen ja kiinteistöjen puhtaanapito sisältyvästä määrärahasta Uudishankinnat kaupunginhallitus päätti sallia käyttää 50 500 mk kolmen kärkiauran ostoon ⁸⁾, enintään 150 000 mk metaanikaasutinlaitteiden asentamiseksi viiteen puhtaanapitolaitoksen kuorma-autoon ⁹⁾ sekä 25 600 mk puhtaanapitolaitokselle hankittujen käsirattaiden hinnan suorittamiseksi ¹⁰⁾.

Puhtaanapitolaitos oikeutettiin ¹¹⁾ myymään kiinteistötoimiston maatalousosastolle viidet silavaljaat yhteensä 289 mk:n kauppahinnoin.

Malmin kaatopaikka. Siihen katsoen, että Malmin kaatopaikan toiminta korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti oli lopetettava kertomusvuoden loppuun mennessä, kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ tehdä Uudenmaan lääninhallitukselle esityksen kaupungin oikeuttamisesta edelleenkin käyttämään sitä toistaiseksi.

Helsingin maalaiskunnan terveydenhoitolautakunnan edellä mainitun anomuksen johdosta antamasta lausunnosta lääninhallitukselle annettavassa selityksessään kaupunginhallitus, huomauttaen, että Malmin kaatopaikan poistaminen silloisissa oloissa tuottaisi suuria vaikeuksia sekä aiheuttaisi työntekijäin siirtymistä kaupunkiin, päätti ¹³⁾ esittää että kaupungille myönnettäisiin oikeus edelleen toistaiseksi käyttää Malmin kaatopaikkaa.

Ruskeasuon kaatopaikka. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ suostua Maan romu nimisen yhdistyksen anomukseen saada kerätä jätepaperia Ruskeasuon kaatopaikalta ehdoin:

¹⁾ Khs 11 p. helmik. 339 § ja 6 p. toukok. 846 §. — ²⁾ S:n 25 p. helmik. 415 §. — ³⁾ S:n 2 p. jouluk. 2 016 §. — ⁴⁾ Khn jsto 9 p. syysk. 3 896 §. — ⁵⁾ Khs 8 p. huhtik. 662 §. — ⁶⁾ Khn jsto 2 p. kesäk. 3 583 §. — ⁷⁾ Khs 1 p. huhtik. 637 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. tammik. 38 § ja 25 p. marrask. 1 994 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. maalisk. 489 §, 2 p. kesäk. 972 §, 15 p. heinäk. 1 213 § ja 25 p. marrask. 1 996 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. syysk. 1 408 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 14 p. lokak. 4 036 §. — ¹²⁾ Khs 21 p. lokak. 1 740 §. — ¹³⁾ S:n 25 p. marrask. 2 002 §. — ¹⁴⁾ S:n 25 p. marrask. 1 995 §.